

ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

**តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ
សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា**

**Roles and Responsibilities
for Agricultural Extension in Cambodia**

**រៀបចំដោយ : កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលផ្តល់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE)
ឧបត្ថម្ភដោយ: រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍកសិកម្ម (IFAD)**

ភ្នំពេញ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧

មាតិកា

	ទំព័រ
អារម្ភកថា.....	5
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	6
១.ប្រវត្តិផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា	8
២.លក្ខណៈពិសេសនៃគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា	9
ការផ្សព្វផ្សាយតាមបែបពហុនិយម	10
ការផ្សព្វផ្សាយតាមតម្រូវការ.....	10
ភាពទទួលខុសត្រូវ.....	10
៣.ចក្ខុវិស័យ គោលបំណង និងគោលដៅ	10
គោលបំណង	11
គោលដៅ.....	11
៤.អភិក្រម និងយុទ្ធសាស្ត្រ.....	11
៥.រចនាសម្ព័ន្ធ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវលើការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	12
យន្តការ និងរចនាសម្ព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅថ្នាក់ជាតិ.....	13
យន្តការ និងរចនាសម្ព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ	13
១.គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម.....	13
២.អនុគណៈកម្មាធិការបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្នាក់ជាតិ	14
៣.ក្រុមផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងទឹក (ក្រុមការងារបច្ចេកទេសកសិកម្ម និងទឹក).....	15
៤.តួនាទី និងភារកិច្ចនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ជាលេខាធិការដ្ឋាន	16
១.ប្រធាននាយកដ្ឋាន	19
២.អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន.....	19
៤.១.ការិយាល័យ រដ្ឋបាល ផែនការ គណនេយ្យ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ(រ.ផ.គ.ស.អ).....	20
១. ប្រធានការិយាល័យ (រ.ផ.គ.ស.អ)	20
២. អនុប្រធានការិយាល័យទទួលបន្ទុករដ្ឋបាល	20
៣. អនុប្រធានការិយាល័យទទួលបន្ទុកផែនការ.....	21
៤. អនុប្រធានការិយាល័យទទួលបន្ទុកគណនេយ្យ	21
៥. អនុប្រធានការិយាល័យទទួលបន្ទុកសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ	21
៦. មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាល.....	22
៧. មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកផែនការ	22
៨. មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកគណនេយ្យ.....	22
៩. មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ	22
៤.២.ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស.....	23
១. ប្រធានការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស.....	23
២. អនុប្រធានការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស.....	24

៣.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកការគ្រប់គ្រងការបណ្តុះបណ្តាល	24
៤.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកយេនឌ័រ និងការអភិវឌ្ឍន៍	25
៥.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យ និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស.....	25
៦.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាល និងគណនេយ្យ	26
៥.៤.៣.ការិយាល័យការអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	26
១.ប្រធានការិយាល័យអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	27
២.អនុប្រធានការិយាល័យអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	27
៣.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធសាធារណៈ	28
៤.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកបោះពុម្ព	28
៥.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាល និងបណ្តាលយ	29
៦.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកពិព័រណ៍ផលិតផលកសិកម្ម	29
៥.៤.៤.ការិយាល័យប្រព័ន្ធកសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម	29
១.ប្រធានការិយាល័យប្រព័ន្ធកសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម.....	30
២.អនុប្រធានការិយាល័យ ប្រព័ន្ធកសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម	30
៣.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកប្រព័ន្ធកសិកម្ម.....	31
៤.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មានកសិកម្ម (FSMIS)	31
៥.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម	31
៦.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាល.....	32
៥.៤.៥.មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម តាស្តាង (ខេត្តស្វាយរៀង).....	32
៥.៤.៦.មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលកសិករគំរូតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ខាងលិច រាជធានីភ្នំពេញ (ខេត្តកំពង់ស្ពឺ).....	33
៥.៥.មុខងារគាំទ្រ និងសម្របសម្រួលរបស់អង្គការពាក់ព័ន្ធក្នុង ការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម.....	34
៥.៥.១.តួនាទី និងភារកិច្ចគ្រឹះស្ថានអប់រំ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ កសិកម្មកម្ពុជា	35
៥.៥.២.តួនាទី និងភារកិច្ចអង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធ	37
៥.៥.៣.តួនាទី និងភារកិច្ចអង្គការគាំទ្រ និងសម្របសម្រួល.....	37
៥.៦.តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អង្គការនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ	38
៥.៦.១.តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មរាជធានី-ខេត្ត.....	38
៥.៦.២.តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ក្រុមគាំទ្របច្ចេកទេសកសិកម្មស្រុក	39
៥.៦.៣.មុខងារសម្របសម្រួល គ្រប់គ្រង និងគាំទ្ររបស់មន្ទីរកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី-ខេត្ត	39
១.ប្រធានមន្ទីរ	40
២.អនុប្រធានមន្ទីរ	40
៥.៦.៤.ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រាជធានី-ខេត្ត	41
១.ប្រធានការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	41
២.អនុប្រធានការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	42
៣.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាល ផែនការ និងគណនេយ្យ.....	43
៤.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស/បណ្តុះបណ្តាល	43
៥.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធកសិកម្ម.....	44

៥.៦.៥.មុខងារអនុវត្ត និងគាំទ្ររបស់ការិយាល័យកសិកម្មនៅថ្នាក់ក្រុង ស្រុក-ខណ្ឌ.....	45
១.ប្រធានការិយាល័យកសិកម្ម ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ	45
២.អនុប្រធានការិយាល័យកសិកម្ម ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ	46
៣.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាលនិងនីតិកម្មកសិកម្ម.....	47
៤.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកក្សេត្រសាស្ត្រ	48
៥.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម	48
៦.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាល	49
៧.មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសហគមន៍កសិកម្ម.....	50
៨. មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែករក្សាប្រមាញ់.....	51
៩. មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកជលផល	51
១០.ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មឃុំ.....	52
១១.ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្នាក់ភូមិ	52
៦.អត្ថប្រយោជន៍នៃតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា.....	53
៧. ផែនការជាក់លាក់នៃការផ្សព្វផ្សាយ.....	53
៨.ការទំនាក់ទំនងផែនការផ្សព្វផ្សាយ ការស្រាវជ្រាវ និងកសិករ.....	54
៩. សារៈសំខាន់នៃ ការផ្ទេរព័ត៌មាន ពីកសិករមួយទៅកសិករមួយទៀតក្នុងដំណើរការផ្សព្វផ្សាយ	55
១០.ក្របខណ្ឌអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ.....	56
១១.សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	57

លទ្ធផល

ការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងផ្ទេរបច្ចេកទេស បច្ចេកវិទ្យា និងការអនុវត្តកសិកម្មល្អៗដល់កសិករ និងសហគមន៍កសិករ សំដៅលើកម្ពស់ផលិតភាព គុណភាព និង សុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម បង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ព្រមទាំងបង្កើនភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះធម្មជាតិ និងវិបត្តិនានា ។

ឯកសារគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា បានចែងថា ដើម្បីឱ្យការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម មានប្រសិទ្ធភាព និងឱ្យសហគមន៍កសិករទទួលបានសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មយ៉ាងទៀងទាត់ និងជួយធានាឱ្យមាន ព័ត៌មាន បច្ចេកទេសទាន់ពេលវេលា គ្រប់គ្រាន់ដែលអាចឱ្យសហគមន៍កសិករទទួលបាន និងយកទៅអនុវត្តបានតាមតម្រូវ ការចាំបាច់ត្រូវមានការគាំទ្រ សម្របសម្រួល និងផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រប់អ្នកផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅ កម្ពុជា និងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយតាមបែបពហុនិយម ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអ្នកប្រើប្រាស់ និងទីផ្សារ។

ការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មតាមបែបពហុនិយម ដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់អង្គភាព និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរួម មានក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ផ្នែកឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ការផ្តល់សេវា និងការផ្សព្វផ្សាយនៅមានកម្រិត និងមិនមានប្រសិទ្ធភាពល្អដោយសារខ្វះការកំណត់តួនាទី និងការទទួល ខុសត្រូវឱ្យបានច្បាស់លាស់ ក្នុងការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរបស់អង្គភាព ស្ថាប័ន និងដៃគូពាក់ព័ន្ធនានា។

ឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជា រៀបចំឡើងដោយអនុលោមតាមគោល នយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា និងលទ្ធផលសិក្ខាសាលាពីការកំណត់តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គភាព ពាក់ព័ន្ធទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាក្រោម ការគាំទ្រពីកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(ASPIRE)។ ឯកសារតួនាទី និងការទទួល ខុសត្រូវ សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជា ត្រូវបានស្របតាមមូលបទ "ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ដើម្បី តាមតម្រូវការ និងការ ទទួលបានគុណភាពខ្ពស់ នៃសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម" ដើម្បីលើកកម្ពស់ផលិតភាព គុណភាព និង សុវត្ថិភាព ផលិតផលកសិកម្មសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារ និងការប្រកួតប្រជែង ព្រមទាំងបង្កើនភាព ធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

ឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជានេះ ជាឯកសារគ្រឹះដែលពិពណ៌នាពី តួនាទី ការទទួលខុសត្រូវ ដំណើរការ វិធីសាស្ត្រ រៀបចំគាំទ្រ និងសម្របសម្រួលកម្មវិធី និងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ បច្ចេកទេសកសិកម្មនានារបស់ស្ថាប័នអង្គភាពនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាកសិកម្មទាំងអស់ យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម និងការអនុវត្តកសិកម្មល្អនានាដល់ប្រជាកសិករ និងអ្នកផលិត នៅកម្ពុជា។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សូមអំណរនាំ និងលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ទាំងអស់នៅក្នុងវិស័យសាធារណៈទាំងនៅក្នុងវិស័យឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ កសិករ និងសហគមន៍ កសិកររួមគ្នាគាំទ្រចូល រួមអនុវត្តឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជានេះ ឱ្យទទួលបានលទ្ធផលជាផ្លូវ និង មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្នុងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដល់កសិករ និងសហគមន៍ កសិករ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលខ្ពស់ និងឱ្យមានសេវា និងបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់តាមតម្រូវការ ទទួល យកបាន មានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ បាន និងយកទៅអនុវត្តបានដោយកសិករ និងសហគមន៍កសិករ ដើម្បីលើកកម្ពស់ វិស័យកសិកម្ម និងទ្រទ្រង់កំណើន សេដ្ឋកិច្ច ធានាសមធម៌ ធានាសន្តិសុខស្បៀង និងជំរុញការអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ចជនបទ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០១៧
រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមូលនិធិអភិវឌ្ឍកសិកម្មអន្តរជាតិ (IFAD) ដែលបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុង ការអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE) ក្នុងគោលបំណង កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបង្កើនភាពធន់របស់គ្រួសារកសិករក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះខ្នាតតូចនៅកម្ពុជា។ កម្មវិធី ASPIRE បានគាំទ្រថវិកា និងបច្ចេកទេសដល់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ក្នុងការអនុវត្តសមាសភាព ទី២ នៃកម្មវិធីអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ដើម្បីជួយគាំទ្រការកែលម្អសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងមូលដ្ឋានតាមរយៈបង្កើនគុណភាពផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម គ្រប់គ្រងចំណេះដឹង និងពង្រឹងធនធានមនុស្សសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។

ដើម្បីកត់ត្រាទុកនូវវិភាគទាន ដ៏មានតម្លៃទាំងនេះយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះក្រុមការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម គ្រឹះស្ថានអប់រំកសិកម្ម វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម អង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធ អង្គភាពគាំទ្រ និងសម្របសម្រួលថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីនៃមន្ទីរកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី ខេត្ត និងការិយាល័យកសិកម្មថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងបណ្តាអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលបានចំណាយពេលវេលា និង ចូលរួមក្នុងការផ្តល់ជាគំនិតក្នុងការរៀបចំឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជា ដើម្បីឱ្យ ឆ្លើយតបទៅនឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មកម្ពុជា។

ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

សេចក្តីផ្តើម

វិស័យកសិកម្មនៅតែជាវិស័យអាទិភាពមួយ ទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ធានាសមធម៌ ធានាសន្តិសុខស្បៀង និងជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទក្នុងបរិបទតម្រូវការទីផ្សារប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងតំបន់ និងលើសកលលោក ព្រមទាំង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ វិស័យកសិកម្មបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តែវិស័យកសិកម្មក៏បាន ចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបន្តបង្កើនភាពធន់ និងបន្ធូរបន្ថយផលប៉ះពាល់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដើម្បីធានា ប្រព័ន្ធផលិត ចែកចាយ និងផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងមាននិរន្តរភាពសម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង និងអាហាររូបត្ថម្ភ តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបច្ចេកទេស និងការអនុវត្តកសិកម្មល្អនានាដូចជា ពូជដំណាំធន់ ពូជសត្វ ការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិកម្មចម្រុះ ប្រពលវប្បកម្មដំណាំ សត្វ សួនដំណាំគ្រួសារ កសិកម្មអភិរក្ស ប្រព័ន្ធដំណាំ ស្បៀង និងថាមពលចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ថាមពលទាប នៃប្រព័ន្ធវារីវប្បកម្ម ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ដី និងទឹកមាន និរន្តរភាព និងកសិ-រុក្ខកម្ម។ល។

ការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងផ្ទេរបច្ចេកទេស បច្ចេកវិទ្យា និងការអនុវត្តកសិកម្មល្អថ្មីៗដល់កសិករ និងសហគមន៍កសិករសំដៅលើកកម្ពស់ផលិតភាព គុណភាព និងសុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម បង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ព្រមទាំងបង្កើនភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះធម្មជាតិ និងវិបត្តិនានា។

អាណត្តិផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរដ្ឋនៅកម្ពុជា គឺស្ថិតនៅក្នុងនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី/ខេត្ត បានផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មតាមបែបពហុនិយម និង តាមតម្រូវការជាក់ស្តែងនៅមូលដ្ឋាន។

ឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជា បានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មតាមលក្ខណៈពហុនិយម និងតាមតម្រូវការព្រមទាំងមានកំណត់តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ របស់អង្គភាព និងតួអង្គផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មទាំងអស់ដើម្បីទទួលបានតាមតម្រូវការកសិករ និងផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មមានគុណភាពខ្ពស់។ ឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជា ឯកសារនេះពិពណ៌នាពី យន្តការគាំទ្រ និងទំនាក់ទំនង ភាពជាដៃគូ ឧបករណ៍វិធីសាស្ត្រ និងមធ្យោបាយក្នុងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្មទៅតាមតម្រូវការកសិករ និងអ្នកប្រើប្រាស់។

ឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជា បង្ហាញនូវតួនាទីជាទូទៅរបស់មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មគឺជារួមមានតួនាទីអប់រំកសិករ សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងអ្នកផលិតឱ្យពួកគាត់ចេះជួយខ្លួនឯងបាន ជួយភ្ជាប់កសិករ/អ្នកផលិតជាមួយមូលដ្ឋានព័ត៌មានស្រាវជ្រាវបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព គុណភាព សេវាកម្ម និងសុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម។ តួនាទីមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរបស់រដ្ឋគឺជាភ្នាក់ងារ កណ្តាលសម្របសម្រួលរវាងកសិករ និងអ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ធាតុចូលកសិកម្ម អ្នកផ្តល់ឥណទាន និងវិស័យឯកជន ហើយតួនាទីមួយទៀតគឺអន្តរាគមន៍បច្ចេកទេស និងព័ត៌មានកសិកម្ម។

ឯកសារតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនៅកម្ពុជាក៏បានពិពណ៌នាពីតួនាទី និងការទទួល ខុសត្រូវរបស់ស្ថាប័ន អង្គការនានា និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងការគាំទ្រ ណែនាំ សម្របសម្រួលជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនានា តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ការធានាគុណភាព និងការអនុវត្តការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្មនៅគ្រប់កម្រិត។

១. ប្រមូលផ្តុំផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា

ការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មកើតមានតាំងពីមុនទសវត្សរ៍ទី៦០មកម៉្លេះគឺ៖ នៅឆ្នាំ១៩៥៧ ក្រសួងកសិកម្មបានបង្កើតការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មដែលជាផ្នែកមួយនៅក្នុងអង្គការពលករ និងតាមអង្គការមូលដ្ឋាននៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មដែលមានភារកិច្ចធ្វើការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស និងព័ត៌មានកសិកម្មដោយមានដំណើរការរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៧៥។ នៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ មិនមានចន្លោះសម័យ និងសេវាផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម ទេហើយហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធនធានមនុស្ស និងសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មត្រូវបានបំផ្លាញដល់ឫសគល់ ព្រមទាំងអ្នក បច្ចេកទេសកសិកម្ម និងអ្នកផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មត្រូវបានកាប់សម្លាប់ដោយរបបខ្មែរក្រហមប៉ុណ្ណោះ។

ក្រោយថ្ងៃរំដោះ៧ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញដោយក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ១៩៨០ បានបង្កើតគណៈកម្មាធិការរៀបចំអត្ថបទ និងឯកសារបច្ចេកទេសកសិកម្មដើម្បីផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ និងសារព័ត៌មាននានា ហើយនៅខែកញ្ញាឆ្នាំ១៩៨៦ ក្រសួងកសិកម្មបានបង្កើតការិយាល័យអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មដែលស្ថិតនៅក្រោមការដឹកនាំរបស់ (មន្ទីរ) នៃក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលមានតួនាទីស្មើនឹងអគ្គលេខាធិការដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន។

ដោយយោងតាមការរីកចម្រើនវិស័យកសិកម្ម និងការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរួមទាំងតម្រូវការបច្ចេកទេស និងព័ត៌មានរបស់កសិករ នាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច និងផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៩៥ ហើយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០០ បានប្តូរឈ្មោះមកជានាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្មបានកែសម្រួលដាក់ឱ្យនៅក្រោមចំណុះអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ដោយអនុក្រឹត្យលេខ១៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន។

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មមានការិយាល័យចំនួន៤ និងអង្គការមូលដ្ឋានចំនួន២ ព្រមទាំងមានបណ្តាញទំនាក់ទំនងការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មរាជធានី/ខេត្តគឺ៖

- ការិយាល័យ រដ្ឋបាល ផែនការ គណនេយ្យ និងសហប្រតិបត្តិការ អន្តរជាតិ (រ.ផ.គ.ស.អ)
- ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស
- ការិយាល័យអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ការិយាល័យប្រព័ន្ធកសិកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម
- មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលកសិករគំរូតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ខាងលិចរាជធានីភ្នំពេញ (ខេត្តកំពង់ស្ពឺ) និង